

тобто результати аналізу. Необхідно виявляти якомога більшу турботу про те, щоб у висновках викладались коротко і чітко найважливіші моменти, але водночас стислість не повинна породжувати неправильне сприйняття. Написання висновків потребує найвищої майстерності фахівця.

Отже, рівень безпеки підприємства тісно корелює з його рівнем інформаційно-аналітичної діяльності, тобто з його інформаційною захищеністю і його спроможністю добувати інформацію, а також, не меншою мірою - з його здатністю витримувати шкідливу дію в рамках реактивного підходу.

Список використаної літератури:

1. Позднишев Є.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємництва (методи та їх застосування) навч. посібник / Є.В. Позднишев. – Кн. 1. – К.: Видавець Позднишев, 2007. – 89 с.

2. Чергенець Е.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємництва (збір та пошук інформації) [Електронний ресурс] / Е.В.Чергенець, А.В.Зайцев, Є.В. Позднишев // Навчальний посібник. Книга 2 / Під заг. ред. Є.В.Позднишева. - К., Видавець Позднишев, 2007. - 74 с.

3. Ткачук Т.Ю. Конкурентна розвідка: навч. посіб. / Т.Ю. Ткачук. – К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2010. – 219 с.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ КОНСОЛІДАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ГРУПИ ПІДПРИЄМСТВ

Спіцина Н. В., канд. екон. наук, Національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Лук'янов В. І., викладач вищої категорії, викладач-методист, директор житлово-комунального коледжу Національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

В сучасних умовах господарської діяльності підприємств все більше зростає значення правильності та актуальності поданої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємств. Відповідно до вимог щодо складання та подання звітності підприємствами та групами підприємств України, підвищується значення консолідованої звітності, яка є атрибутом діяльності високорозвиненої ринкової економіки.

Об'єднання підприємств в єдину економічну особу з метою оптимізації діяльності, розширення обсягів виробництва та реалізації товарів та послуг, боротьби з конкурентами, підвищення результативності діяльності тощо, може здійснюватися і без утворення єдиної юридичної особи. У цьому разі кожна окрема юридична одиниця у складі об'єднання компаній здійснює самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Обов'язковим для таких об'єднань компаній є складання консолідованої фінансової звітності.

Термін «консолідація» походить від пізньолатинського «consolidatio» («con» –разом та «solido» –зміцнювати), тобто означає об'єднання, інтеграцію, згуртування.

Вперше консолідовану фінансову звітність почали складати підприємства США наприкінці XIX ст. Першою компанією, яка оприлюднила консолідовану звітність, стала United States Steel Company, зареєстрована в Нью-Джерсі у 1901р. Більш швидке впровадження консолідації фінансової звітності в США у порівнянні з іншими країнами пояснюється поглибленням процесів концентрації і централізації капіталу, появою холдингових компаній, концернів, відсутністю правових та інших бар'єрів для застосування нової облікової методології.

В Європі консолідована фінансова звітність стала складатися значно пізніше. Так, у законодавстві Великобританії перша згадка про консолідовану звітність датується 1947 році, Німеччини - 1965 році, Франції - 1986 році. Проте уже у 20-х роках XX ст. перші публікації з цього питання з'явилися у Великобританії, а Лондонська фондова біржа стала вимагати подання консолідованої фінансової звітності у 1939 р. У 1967 р. лише 22 французькі компанії оприлюднили консолідований баланс і тільки у 1986 р. вимоги до оприлюднення консолідованої фінансової звітності у Франції стали обов'язковими. У Данії, Нідерландах консолідація фінансової звітності набула поширення у 30-х роках XX ст. У Німеччині вона стала обов'язковою лише з 1990 р. У незначній мірі практика складання консолідованої фінансової звітності поширена в таких європейських країнах, як Греція, Іспанія, Італія [4].

В Україні можливість подання консолідованої звітності стала реальною тільки 1999 р. після ухвалення Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», стаття 1 якого визначає: «консолідована фінансова звітність – фінансова звітність, яка відображає фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної консолідованої одиниці» [1].

Консолідовані фінансові звіти (згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність») – це фінансова звітність групи, в якій активи, зобов'язання, капітал, дохід, витрати і потоки грошових коштів материнського підприємства та його дочірніх підприємств представлені як активи, зобов'язання, капітал, дохід, витрати і потоки грошових коштів єдиного суб'єкта економічної діяльності [3].

Згідно НПСБО 2, Консолідовану фінансову звітність подає материнське підприємство.

Материнське підприємство не подає консолідовану фінансову звітність за наявності всіх таких умов:

- 1) якщо воно є дочірнім підприємством іншого підприємства (повністю або частково належить іншому підприємству);
- 2) власники неконтрольованої частки поінформовані про це і не заперечують;
- 3) якщо воно не є емітентом цінних паперів;
- 4) якщо його материнське підприємство складає консолідовану фінансову звітність, яка є загальнодоступною.

До консолідованої фінансової звітності включають показники фінансової звітності материнського підприємства та всіх дочірніх підприємств [2].

Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 “Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджено норми щодо фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ), також нові форми фінансової звітності, які застосовуються починаючи зі звітності за I квартал 2013 року, а саме:

- Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом);
- Консолідований звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом);
- Консолідований звіт про власний капітал.

Основні принципи консолідованої звітності відповідно до стандарту НП(С)БО 2 зводяться до таких:

1. Консолідовану фінансову звітність готує і подає материнське підприємство.

2. До консолідованої фінансової звітності включають показники фінансової звітності всіх дочірніх підприємств, за винятком показників фінансової звітності тих дочірніх підприємств, які не включаються з певних причин.

3. Материнське підприємство не подає консолідовану фінансову звітність за наявності певних умов, визначених НП(С)БО 2.

4. Дочірнє підприємство вважається контрольованим з боку материнського підприємства за наявності деяких умов, визначених НП(С)БО 2.

5. У разі, якщо дочірнє підприємство перестає бути контрольованим, материнське підприємство: а) не включає показників такого дочірнього підприємства до консолідованої фінансової звітності; б) визнає фінансові інвестиції в дочірнє підприємство за справедливою вартістю та відображає їх, а також будь-яку дебіторську заборгованість та зобов'язання у розрахунках з дочірнім підприємством згідно з відповідними НП(С)БО; в) припиняє визнавати інший сукупний дохід, пов'язаний з таким дочірнім підприємством; г) визнає доходи і витрати, пов'язані з втратою контролю.

6. Фінансова звітність материнського підприємства та його дочірніх підприємств, що використовується в процесі складання консолідованої фінансової звітності, складається за той самий звітний період і на ту саму дату балансу.

7. Консолідовану фінансову звітність складають із фінансової звітності групи підприємств із використанням єдиної облікової політики для подібних операцій. Якщо облікова політика одного з дочірніх підприємств відрізняється від політики, що використовується для складання консолідованої звітності, то до об'єднання такої звітності зі звітністю материнського підприємства вона

узгоджується з обліковою політикою, яка використовується для складання консолідованої фінансової звітності.

До проблемних сторін складання консолідованої звітності у сучасних реаліях можна віднести дуже повільне наближення національних стандартів обліку до міжнародних, що викликає неузгодженість та суперечливість низки показників за чинним законодавством та МСФЗ, а також, звичайно, відсутність достатньої кількості кваліфікованих кадрів, які знають порядок складання звітності за міжнародними стандартами та вміють застосовувати ці знання на практиці.

Список використаної літератури:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України [Електронний ресурс]: від 16. 07. 99 № 996-XIV, редакція від 01. 01. 2007 на підставі 3422-15, // Законопроекти / Упр. комп'ютериз. систем Апарату Верховної Ради України. – 2006. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» від 27 червня 2013 року № 628 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>

3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність» від 01 січня 2013 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_065

4. Губачова О.М. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / О. М. Губачова, С. І. Мельник. – [2-ге вид., перероб. та доп.]. – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 400 с.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОЄКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Стадник Г. В., канд. екон. наук, Островський І. А., канд. екон. наук, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Євроінтеграційний вектор розвитку України, перспективи бюджетної децентралізації, завершення переходу до міжнародних стандартів фінансової звітності потребують підвищення якості теоретичного і методичного обґрунтування інвестиційних проєктів з точки зору підвищення фінансово-економічної безпеки як на мікро-, так і на макрорівні. Суперечливий досвід використання проєктів публічно-приватного партнерства (ППП) загострюють інтерес до проблем забезпечення належних стандартів фінансової безпеки усіх учасників. Складником такого забезпечення є ефективне управління ризиками.

За сучасних економічних умов визначають п'ять підходів до управління ризиками.

1. Уникнення, що веде до зміни параметрів і навіть до скасування проєкту PPP.